

Změna č. 4	Státní pozemkový úřad Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3 – Žižkov http://www.spucr.cz	MP 1/2/2023
Postup Státního pozemkového úřadu při vypořádání nároků oprávněných osob na náhrady podle § 18a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů		
Schvalovatel: Ing. Martin Vrba, ústřední ředitel Státního pozemkového úřadu Dne: 22. 12. 2022 Zpracovatel: Ing. Anna De Pinová Vedoucí Oddělení restitucí Garant: Ing. Václav Kohlíček, ředitel SMS Č.j.: SPÚ 453097/2022 Ruší/nahrazuje: MP Svazek A, část 1/2, aktualizovaný k 31. 03. 2017	Účinnost dokumentu: Od: 02. 01. 2023	Dotčené osoby: zaměstnanci SPÚ Klasifikace citlivosti: Veřejný

Verze dokumentu	1.5
Počet stran	8
Přílohy	Příloha 1: Dohoda o poskytnutí finanční náhrady podle § 18a zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Předchozí verze	1.4. účinná od 31.3.2017 do 31.12.2022
Změny proti předchozí verzi	Státní pozemkový úřad již nepřebírá závazky povinných osob na poskytnutí náhrad dle § 14 – 16 a § 20, kde je povinnou osobou státní podnik. V § 18a odst. 1, zákona o půdě byla věta třetí zrušena.;

METODICKÝ POKYN

Postup Státního pozemkového úřadu při vypořádání nároků oprávněných osob na náhrady podle § 18a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

Vydává: **STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD**

Sídlo: Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3 - Žižkov, IČO: 01312774, DIČ: CZ 01312774

Název útvaru: Oddělení restitucí

Praha 2023

Obsah

1.	ÚVODNÍ USTANOVENÍ.....	5
2.	SPÚ PŘEBÍRÁ, PŘÍPADNĚ VYČÍSLUJE VÝŠI NÁROKŮ OPRÁVNĚNÝCH OSOB A POSKYTUJE NÁHRADY PODLE § 18A ZÁKONA O PŮDĚ V PŘÍPADECH KDY:.....	5
3.	SPÚ DÁLE POSKYTUJE NÁHRADY PODLE § 18A ZÁKONA O PŮDĚ OBCÍM, V PŘÍPADECH, KDY:	6
4.	POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍCH NÁHRAD PODLE § 18A) A ZÁPOČTY NÁROKŮ NA NÁHRADY:.....	6
5.	PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	7
6.	PŘÍLOHY	8

Použité zkratky a pojmy

ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
KPÚ	Krajský pozemkový úřad
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MZe	Ministerstvo zemědělství
PF ČR	Pozemkový fond České republiky
SPÚ	Státní pozemkový úřad
ÚZSVM	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
ŽMI	Živý a mrtvý inventář

1. Úvodní ustanovení

Tento metodický pokyn, který je účinný od 2. ledna 2023, vydává Státní pozemkový úřad k zajištění jednotného postupu a působnosti všech organizačních útvarů a organizačních jednotek SPÚ při přebírání a stanovování nároků na náhrady podle ustanovení § 18a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“) a při poskytování finančních náhrad.

2. SPÚ přebírá, případně vyčísluje výši nároků oprávněných osob a poskytuje náhrady podle § 18a zákona o půdě v případech kdy:

1. Povinnou osobou je obec, kraj nebo stát (platné od 1. 1. 2003).

Obce, kraje nebo Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových postoupí příslušnému KPÚ dohody, které uzavřely s oprávněnými osobami o uznání nároku na náhrady podle zákona o půdě nebo rozhodnutí soudu v této věci. K dohodě nebo rozhodnutí soudu bude připojeno potvrzení obce, kraje nebo ÚZSVM o výši dosavadního plnění poskytnutého oprávněné osobě.

Jestliže obec, kraj nebo ÚZSVM, jako osoby povinné, odmítnou vyčíslit výši nároku oprávněné osoby a uzavřít s ní dohodu o uznání nároku na náhrady a oprávněná osoba se obrátí na KPÚ s žádostí o poskytnutí náhrady a svůj nárok prokáže, vyčíslí výši náhrady a dohodu sepíše KPÚ.

Dohoda musí především obsahovat jméno, příjmení a adresu oprávněné osoby, její rodné číslo, odůvodnění vzniku nároku, vyčíslení výše náhrad v penězích na základě znaleckých posudků, dokladů o odnětí inventáře a zásob nebo na základě nařízení vlády České republiky č. 20/1992 Sb., ve znění nařízení č. 57/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje nařízení vlády České republiky č. 20/1992 Sb., kterým se stanoví způsob výpočtu výše náhrad za živý a mrtvý inventář a zásoby (dále jen „nař. č. 20/1992 Sb.“). V případě, že se výše nároku stanoví podle nař. č. 20/1992 Sb., je nutné ověřit a písemně doložit, že v archivech nebyly dohledány seznamy odebraného inventáře.

2. Podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o půdě, nelze-li zjistit právnickou osobu, která věcí převzala, nebo jejího právního nástupce nebo jestliže tato právnická osoba zanikla (náhrada ŽMI a zásob), poskytnete náhradu SPÚ způsobem uvedeným v § 18a odst. 2 zákona o půdě.

Podkladem pro poskytnutí náhrady SPÚ je pravomocné rozhodnutí vydané pozemkovým úřadem MZe, resp. KPÚ, anebo případně soudem. KPÚ po prověření dokladů zajistí vyčíslení výše náhrad a sepíše s oprávněnou osobou dohodu o uznání nároku (obsah dohody viz bod 1). V případě, že se výše nároku stanoví podle nař. č. 20/1992 Sb., je nutné ověřit a písemně doložit, že v archivech nebyly dohledány seznamy odebraného inventáře (vnosové listy).

3. Podle ustanovení § 14a zákona o půdě nelze oprávněné osobě věc vydat, byla-li po 1. 9. 1993 nabyta do vlastnictví jiné osoby než státu nebo byl-li schválen ohledně této věci privatizační projekt nebo vydáno rozhodnutí o privatizaci.

Podkladem pro poskytnutí náhrady KPÚ je pravomocné rozhodnutí pozemkových úřadů MZe, resp. KPÚ nebo soudu. KPÚ po prověření dokladů zajistí vyčíslení výše náhrad a sepíše s oprávněnou osobou dohodu o uznání nároku, kterou podepisuje ředitel KPÚ (obsah dohody viz bod 1).

4. Podle ustanovení § 6 zákona č. 243/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nelze oprávněné osobě věc vydat, byla-li již vydána podle zvláštního zákona, byl-li ke dni 21. 7. 2000 ohledně ní schválen privatizační projekt nebo bylo-li ke dni 21. 7. 2000 vydáno rozhodnutí o její privatizaci.

Podkladem pro poskytnutí náhrady KPÚ je pravomocné rozhodnutí pozemkového úřadu MZe, resp. KPÚ nebo soudu. KPÚ po prověření dokladů zajistí vyčíslení výše náhrad a sepíše s oprávněnou osobou dohodu o uznání nároku, kterou podepisuje ředitel KPÚ (obsah dohody viz bod 1).

3. SPÚ dále poskytuje náhrady podle § 18a zákona o půdě obcím, v případech, kdy:

obec poskytla oprávněné osobě náhradu před 1. 7. 1993. Náhrada se poskytuje na žádost obce po doložení výše poskytnutého plnění oprávněné osobě. KPÚ, postupuje při poskytování náhrady obcím podle dopisu Ministerstva financí České republiky zasláno jim dne 7. 5. 1998 pod č.j. 9700/R/98.

4. Poskytování finančních náhrad podle § 18a) a zápočty nároků na náhrady:

a. Hotovostí ve výši do 5 000,- Kč (včetně), pokud není vypočtená částka nižší (viz schváleno usnesením VV PF ČR č. 18/99) doposud platné.

- Hotovost lze poskytnout jako náhradu za nárok vůči každé povinné osobě pouze jedenkrát. Tato zásada platí i v případech, kdy oprávněná osoba svůj nárok postoupila na více postupníků. Byl-li nárok vůči povinné osobě postoupen před uzavřením smlouvy o převzetí dluhu, smlouva o převzetí dluhu bude uzavřena mezi povinnou osobou, KPÚ a právním nástupcem (oprávněnou osobou) tolikrát, kolik má oprávněná osoba - (právní nástupce) povinných osob, jejichž zakladatelem nebo zřizovatelem je stát a tolikrát může být oprávněné osobě poskytnuta finanční náhrada v hotovosti. Jestliže byl nárok postoupen po převzetí dluhu, jde o nárok vůči KPÚ a hotovost může být postupníkovi (oprávněné osobě), poskytnuta pouze jedenkrát.
- Hotovost může být poskytnuta:
 - samostatně, je-li nárok oprávněné osoby nižší nebo roven 5 000,- Kč,
 - v kombinaci s převodem nemovitosti, pokud zůstatek nevypořádaného nároku na náhrady činí 5 000,- Kč nebo méně.

Na základě předaných příkazů a kopií těchto Dohod Odboru ekonomickému, dochází po zaúčtování do programu „Microsoft Dynamics NAV“ k vyplacení hotovosti (pouze do výše 5.000,- Kč) na bankovní účet oprávněné osoby nebo k zaslání poštovní poukázkou typu B na adresu uvedenou v databázi.

b. Cennými papíry, které nemají povahu státního dluhopisu, v současné době směnkami vydanými MF ČR.

O poskytnutí finanční náhrady sepíše KPÚ s oprávněnou osobou dohodu (viz vzor Příloha č. 1), kterou postoupí Oddělení restitucí. Dohody budou zásadně editovány v programu Restituce i s variabilním symbolem (3 x pare v originále).

Oddělení restitucí budou průběžně zasílány 1x originály Dohod o poskytnutí finanční náhrady uzavřených s oprávněnými osobami. Na základě takto zaslanych dohod je vytvořen protokol o předání dat a vlastní příkaz, který je zasílán na MF ČR. Dohody jsou součástí spisu, zakládaného na Oddělení restitucí, jehož data budou na vyžádání předkládaná ústřednímu řediteli SPÚ v elektronické formě. K převzetí směnek vyzve oprávněnou osobu MF ČR na základě příkazu vydaného Oddělením restitucí.

Dohody o poskytnutí finanční náhrady sepisuje pouze to KPÚ, které je správcem nároku na náhrady, to znamená, že nárok na náhrady převzalo smlouvou o převzetí dluhu nebo nárok (viz kapitola 2. body 1 až 4) vznikl v obvodu jeho územní působnosti.

V případech, kdy KPÚ poskytuje náhrady za mrtvý inventář, stanovené výpočtem podle nař. č. 20/1992 Sb., je KPÚ povinno zkontrolovat, zda nedošlo k použití koef. 1,7 již při výpočtu náhrady povinnou osobou.

Pokud oprávněná osoba požádá KPÚ o změnu dohody o poskytnutí finanční náhrady podle § 18a) zákona o půdě, může na ni KPÚ přistoupit teprve po písemném souhlasu Oddělení restitucí.

V případě zápočtu nároku oprávněné osoby na poskytnutí náhrady za mrtvý inventář jako její restituční pohledávky vůči jakékoliv pohledávce KPÚ za touto oprávněnou osobou se nepoužije násobku koeficientem 1,7.

Důvodem pro tento postup je skutečnost, že pohledávka oprávněné osoby ve výši nároků na poskytnutí náhrady za mrtvý inventář může totiž zaniknout i jinými způsoby, než splněním např. započtením, což je způsob zániku vzájemně se kryjících pohledávek dlužníka a věřitele.

Oddělení restitucí budou KPÚ zasílány kopie všech dohod o započtení nároku na náhradu, s výjimkou zápočtů na kupní cenu půdy, prodávané dle ustanovení zákona č. 503/2012 Sb. Oddělení restitucí provede kontrolu souladu mezi údaji v databázi správce nároku s údaji v databázi převodce, a spolu se sestavou variabilních symbolů jednotlivých oprávněných osob a hodnot vypořádaných nároků předá Odboru ekonomickému k zaúčtování do programu „Microsoft Dynamics NAV“.

5. Přechodná a závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dne 2.1.2023 a nahrazuje předchozí verzi

<p>Ing. Martin Vrba ústřední ředitel Státního pozemkového úřadu</p>	<p><i>Podpis</i></p>
--	----------------------

6. Přílohy

Příloha č. 1

Dohoda o poskytnutí finanční náhrady podle § 18a zákona č. 229/1991 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů